

Een vrouw zo mooi als de maan en de sterren

'*Sbahtu*, goedemorgen!' roept Saleh en hij trekt Ali plagend aan zijn *kufiya*, de rode geruite doek die hij om zijn hoofd draagt.

'*Sabbahkum Allah bil Kheir*, ook goedemorgen' roept Ali terug en hij maakt plaats voor Saleh op de stoep van zijn huis, 'Hoe gaat het ermee?'

'Goed, dank God', antwoord Saleh, 'En met jou?'

'*Alhamdudillah*, geprezen zij God' zegt Ali en hij leunt achterover, "En hoe is het met je familie?'

'Ook goed, *Alhamdudillah*.'

Het is nog vroeg in de morgen. Saleh wil heel graag met Ali praten over zijn bruiloft. Maar in Jemen, waar Saleh en Ali wonen, is dat niet beleefd. Eerst moet je iemand begroeten en vragen naar zijn gezondheid en zijn familie. Daarbij bedank je God heel vaak. In het Jemenitisch zijn daarvoor vaste zinnen zodat je precies weet wat je moet zeggen.

Ali nodigt Saleh uit om te gaan zitten, hij kijkt heel blij. Hij heeft zoveel te vertellen! Saleh zijn neef, is chauffeur. Hij werkt voor een toeristenorganisatie in Sanaa, de hoofdstad. Maar als hij in de buurt is, komt hij altijd op bezoek bij zijn

familie in Wadi Authla. Enkele maanden geleden heeft hij nog geholpen met het bouwen van Ali's huis. Nu woont Ali daar met zijn nieuwe vrouw Jihaan.

'Hoe was je reis, Saleh?', vraagt Ali, 'Zijn er veel toeristen?'

Saleh zucht: 'Vroeger was het beter. Veel toeristen zijn bang, omdat een jaar geleden een groep beschoten is. Ze weten ook dat de familie van Osama bin Laden uit Jemen komt. Maar vorige week ben ik weer op stap geweest, met tien toeristen uit Nederland. Weet je wat een van die vrouwen vertelde? Dat een vrouw in Nederland gratis is, niemand hoeft daar een bruidsschat te betalen!' Ali kijkt verbaasd. In Wadi Authla betaalt iedereen voor zijn vrouw. Als zij mooi is en uit een goede familie komt betaal je het meest. Zelf heeft hij zes jaar in Saoedi-Arabië gewerkt om het geld te verdienen. Een goedkoop meisje is lelijk of wees of ze was al een keer getrouwd. Alleen arme mannen willen een gratis vrouw.

Saleh buigt zich naar Ali toe: 'Kom, vertel nog eens, hoeveel heb je voor Jihaan betaald?'

Ali lacht: 'Voor onze verloving een prachtige gouden ketting van 10.000 riyal. En een horloge en dure parfum. En natuurlijk een gouden verlovingsring. Ik was zo trots toen ik zag hoe mooi hij om haar vinger stond! En daarna nog 100.000 riyal voor de bruidsschat. De helft is voor haar ouders omdat zij goed voor haar hebben gezorgd. De andere helft is voor Jihaan. Als wij gaan scheiden of als, God verhoede, er iets met mij gebeurt, dan heeft zij geld voor zichzelf en voor onze kinderen. Alleen als zij zelf wil scheiden, moet ze de bruidsschat teruggeven.'

Saleh zucht. Hij zou ook wel willen trouwen, maar hij heeft niet genoeg geld. Soms lijkt het hem wel makkelijk om een Europese vrouw te nemen. Nieuwsgierig vraagt hij zich af hoe de vrouw van zijn neef eruit ziet, maar hij zou nog liever zijn tong eraf bijten, dan het te vragen. Want in Jemen leven mannen en vrouwen helemaal gescheiden. Ze hebben aparte kamers in huis, waar geen mannen mogen komen. Op straat dragen ze een *khimar*, dat is een zwarte sluier waardoor je alleen de ogen van de vrouw kunt zien. Het is een grote schande voor een man als een vreemde man zijn vrouw ziet. Zelfs naar haar naam vragen is al verboden. Alleen de familie van Ali mag Jihaan zien.

Gelukkig kent Ali Saleh een beetje en kan hij het niet nalaten om een beetje op te scheppen.

'Weet je Saleh, Jihaan is zo mooi! Zo mooi als, als..... de maan. De maan en de sterren erbij!' Hij maakt met de gebedsketting in zijn hand een gebaar naar de hemel. 'O,o,o, wat is ze mooi!'

'Ze is anders wel een beetje lang', kan Saleh niet nalaten te zeggen. Dat is het enige dat hij van haar gezien heeft. Want ze was gesluierd toen Ali haar over de drempel van zijn huis tilde. Saleh had net als de andere mannen met zijn Kalasnikov in de lucht geschoten. Iedereen had hard gejuicht en geroepen. Ali had er mooi uitgezien in zijn spierwitte *thaub*, de lange jurk die Jemenitische mannen dragen. Om zijn middel droeg hij een geborduurde riem. Daarin stak de antieke *jambiya*, een kromme dolk, van zijn grootvader. Alle Jemenitische mannen hebben een *jambiya*. Ze doen dat voor het mooi. Om te vechten heeft iedereen in Wadi Authla een Kalasnikov. Zonder *jambiya* en Kalasnikov ben je geen echte man. Op zijn hoofd had Ali een krans met bloemen.

De hele middag en avond had hij glimlachend op het podium voor het huis gezeten, terwijl de andere mannen uit het dorp dansten en muziek maakten. Er was genoeg *qat* voor iedereen. *Qat* is een plant die de mensen in Jemen heel lekker vinden. De mannen kauwen op de groene blaadjes ervan. Je mag de blaadjes niet doorslikken, maar je moet ze bewaren in je wang, die daardoor heel dik wordt. Van *qat* wordt je wakker, net als wanneer je heel veel koffie hebt gedronken.

De vrouwen vierden apart feest. Ze zaten binnen met gebak en een waterpijp. Pas toen het donker werd, kwamen zij naar buiten. Met veel geroep en gelach werd de bruid naar haar nieuwe huis gebracht. Het huis stond binnen hetzelfde hek als het huis van de ouders van Ali, want in Jemen gaat een vrouw bij de ouders van haar man wonen.

'Ben je tevreden met je nieuwe huis?' vraagt Saleh. Tenslotte had hij meegeholpen met het bouwen. Vooral de ingang was mooi geworden met de witte en bruine beschilderingen.

'Het was veel werk, maar het is heel mooi' antwoordt Ali, 'Weet je nog hoe we hebben gelachen!' Je zong een bouwvakkersliedje en ineens veranderde je de woorden een beetje, zodat het een heel raar liedje werd."

Saleh knikt en zucht. Hij hoopt maar dat hij en Ali net zulke goede vrienden zullen blijven als voordat Ali getrouwd was.

Plotseling schiet hem nog iets te binnen: 'Weet je dat Europese vrouwen maar twee kinderen hebben en net als een man gaan werken?'

'*Mashallah*, lieve hemel', roept Ali uit, 'Ik wil met Jihaan veel kinderen. Het liefst acht of meer, net als haar moeder en haar oudere zussen. Want je weet maar nooit, er worden zoveel kinderen ziek... Bovendien, wie moet er dan voor je zorgen als je oud wordt? Mijn vader en moeder zijn zo blij dat Jihaan en de vrouwen van mijn broers voor ze zorgen. Jihaan zou niet eens de tijd hebben om te werken. Want wie moet er dan koken en water halen en wassen en voor de kleine kinderen zorgen? *Mashallah*, wat zijn ze toch raar daar in het Westen! En dan te bedenken dat iedereen hun vrouwen zomaar kan zien!'

'Ik zou wel minder kinderen willen, vier ofzo' begint Saleh aarzelend, 'Er gaan zoveel vrouwen dood bij de geboorte van hun kind. En het is duur, zoveel kinderen....' Maar als hij ziet hoe Ali kijkt, zwijgt hij snel.

Door de deur komt de geur van versgebakken brood. 'Kom laten we naar binnen gaan. Jihaan heeft voor ons gekookt', zegt Ali. 'Eet met mijn familie mee in de *diwan*, de mooie kamer. Daarna gaan we met z'n allen naar de moskee. Ik roep wel even dat we binnenkomen. Dan gaan de vrouwen naar de keuken, zodat de mannen hen niet zien.'